

SL

SL

SL

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 30.6.2009
COM(2009) 314 konč.

POROČILO KOMISIJE SVETU

**o delovanju sporazumov, ki so bili v okviru postopka iz člena XXVIII GATT sklenjeni v
sektorju riža**

POROČILO KOMISIJE SVETU

o delovanju sporazumov, ki so bili v okviru postopka iz člena XXVIII GATT sklenjeni v sektorju riža

1. UVOD

Komisija je po reformi skupne ureditve trga za riž leta 2003 STO obvestila o nameri Evropske skupnosti, da spremeni uvozne koncesije za oluščeni riž (oznaka HS 1006 20) ter manj brušeni in brušeni riž (oznaka HS 1006 30) s seznama CXL Evropske skupnosti, priloženega GATT 1994.

Z reformo uvedeno 50-odstotno znižanje intervencijske cene je pomenilo, da bi nadaljevanje takrat veljavnega uvoznega režima¹ povzročilo zelo različno zaščito na mejah, ki bi lahko dosegla celo dajatev nič. Ker je to za sektor riža pomenilo preveč negotovosti, se je Skupnost odločila za dekonsolidacijo režima in pogajanja o njegovi zamenjavi z ustrežnejšim režimom, ki bi se uporabljal za vse trgovinske partnerice EU².

V ta namen so bila na podlagi člena XXVIII GATT izvedena pogajanja s štirimi državami, iz katerih se je v EU uvozilo največ riža:

- Indijo in Pakistanom, ki sta bila zainteresirana kot pomembna dobavitelja oluščenega riža basmati,
- Združenimi državami Amerike, ki so bile zainteresirane kot največji dobavitelj oluščenega riža in pomemben dobavitelj brušenega riža, ter
- Tajsko, ki je bila zainteresirana kot največji dobavitelj brušenega riža in pomemben dobavitelj oluščenega riža.

Komisija se je ob podpisu sporazuma s Tajsko zavezala, da bo Svetu poslala poročilo o delovanju sklenjenih sporazumov, ko bodo na voljo podatki za prva tržna leta. Namen tega naj bi bil omogočiti oceno vpliva uvoznih tokov različnih vrst riža na trg Skupnosti z vidika proizvodnje v Skupnosti, pa tudi z vidika predelanih količin³.

Poleg tega se v poročilu obravnava uvoz brušenega riža v majhnih pakiranjih. Nekatere države članice so izrazile zaskrbljenost v zvezi s posledicami, ki bi jih za sektor riža v EU imelo morebitno veliko povečanje te vrste uvoza po začetku veljavnosti sporazumov. Komisija se je zavezala, da bo začela posvetovanja z vsemi državami izvoznicami, katerih uvoz v EU bi se v zadevnem tržnem letu povečal za več kot 25 %.

¹ Uvodna opomba 7 Seznama ES.

² Razen uvoza, zajetega s preferencialnimi sporazumi, npr. EBA, ali uvoznimi kvotami, npr. za Egipt.

³ Za podrobnejše informacije o sektorju riža v EU glej:
http://ec.europa.eu/agriculture/markets/rice/index_en.htm.

2. SPORAZUMI

2.1. Pregled

Svet je sporazuma z Indijo in Pakistanom potrdil 11. avgusta 2004⁴. V sporazumih je bilo določeno, da se lahko **oluščeni riž basmati** v EU po stopnji dajatve nič uvaža od 1. septembra 2004.

Svet je sporazum z ZDA potrdil 21. junija 2005, uporabljal pa se je retroaktivno od 1. marca 2005,⁵ torej od polovice tržnega leta. Določa metodo izračuna uvoznih dajatev za države z največjimi ugodnostmi, ki veljajo za **oluščeni riž**.

In nazadnje, sporazum s Tajsko, ki ga je Svet potrdil 20. decembra 2005⁶, se v glavnem nanaša na metodo izračuna uvoznih dajatev za države z največjimi ugodnostmi, ki veljajo za **brušeni in manj brušeni riž**. Tudi ta se je uporabljal retroaktivno od 1. septembra 2005.

Čeprav s sporazumom z ZDA niso bila končana pogajanja o členu XXVIII, bo prav tako obravnavan v tem poročilu, kot da bi bil sklenjen v enakem okviru kot druga dva sporazuma.

Spodnja preglednica prikazuje dajatve, ki za uvoz riža veljajo od začetka uporabe zadevnih sporazumov.

Preglednica 1: Pogodbene in uporabljene dajatve za riž

Vrsta riža	Pogodbena dajatev (EUR/t)	Uporabljena dajatev (EUR/t)
Neoluščeni (ni vključen v sporazume)	211	211
Oluščeni, od tega basmati	65 —	30–42,5–65 0
Dobro brušeni in manj brušeni	175	145–175
Lomljeni	128	65

2.2. Oluščeni riž basmati – sporazuma z Indijo in Pakistanom

Sporazuma z Indijo in Pakistanom sta določala naslednje pogoje za dajatev in kvot prost uvoz oluščenega riža basmati:

- upravičenih je devet določenih vrst (štiri pakistanske in osem indijskih, od tega so tri skupne obema državam),
- uvoženemu rižu basmati mora biti priloženo potrdilo o pristnosti, ki ga izdajo ustrezni indijski oziroma pakistanski organi.

⁴ Sklepa Sveta 2004/617/ES in 2004/618/ES (UL L 279, 28.8.2004, str. 17 in 23).

⁵ Sklep Sveta 2005/476/ES (UL L 170, 1.7.2005, str. 67).

⁶ Sklep Sveta 2005/953/ES (UL L 346, 29.12.2005, str. 24).

2.3. Oluščeni riž – sporazum z Združenimi državami Amerike

V sporazumu z ZDA je bilo določeno, da letna referenčna višina uvoza znaša 431 678 ton za oluščeni riž, razen sorte basmati. Ta vrednost je temeljila na naslednjem izračunu na podlagi povprečnih podatkov za obdobje 1999–2002:

- količina uvoženega oluščenega riža iz vseh virov v EU-25,
- zmanjšana za količino uvoženega oluščenega riža basmati v EU-25,
- povečana za 10 %,
- povečana za količino izvoženega brušenega riža v postopku aktivnega oplemenitenja iz EU-15 v 10 držav članic, ki so se EU pridružile leta 2004.

Ta referenčna višina se je v tržnih letih 2005/06, 2006/07 in 2007/08 lahko povečala za po 6 000 ton. Za naslednja leta je v sporazumu določeno, da se bosta pogodbenici sporazumeli do 31. avgusta 2008. Vendar posvetovanja med Skupnostjo in ZDA še vedno potekajo.

V skladu z določbami sporazuma velja, da če je količina uvoženega oluščenega riža v danem tržnem letu več kot 15 % manjša od referenčne višine, ES za naslednje šestmesečno obdobje uporablja tarifno stopnjo 30 EUR/t. Če je količina uvoza za več kot 15 % nad referenčno višino, je dajatev za naslednje obdobje nespremenljiva in znaša 65 EUR/t. Če je uvožena količina v razponu od –15 % do +15 %, je dajatev za naslednje obdobje 42,5 EUR/t.

Komisija dvakrat letno preveri, ali je treba spremeniti uvozno dajatev za oluščeni riž, in po potrebi določi novo dajatev, ki velja od septembra ali marca. Izračun na polovici tržnega leta temelji na količinah, uvoženih v prvih šestih mesecih tržnega leta, in polovici letne referenčne višine.

Namen sporazuma je omogočiti zvišanje uvozne dajatve ob povečanju uvoza in obratno, da se zagotovita ustrezna zaščita evropskega sektorja riža in hkrati odprtje trga tretjim državam.

Pri izračunu uvoženih količin se upošteva uvoz oluščenega riža, razen sorte basmati, od vseh virov, ne glede na to, ali je preferencialen ali ne. Podatki temeljijo na uvoznih dovoljenjih, izdanih v zadevnem obdobju.

2.4. Manj brušeni in brušeni riž – sporazum s Tajsko

Sporazum o manj brušenem in brušenem rižu, sklenjen s Tajsko, določa podoben, a preprostejši mehanizem kot za oluščeni riž. Letna referenčna višina uvoza znaša 337 168 ton, kar je povprečna količina uvoženega brušenega in manj brušenega riža od vseh virov v EU-25 v letih od tržnega leta 2001/2002 do tržnega leta 2003/2004, povečana za 10 %. Letna povečanja te referenčne višine niso bila določena.

V skladu z določbami sporazuma se običajno uporablja dajatev v višini 145 EUR/t. Če je količina uvoženega brušenega in manj brušenega riža v danem tržnem letu za več kot 15 % večja od letne referenčne višine, pa ES v naslednjem šestmesečnem obdobju uporablja tarifno stopnjo 175 EUR/t. Sicer se za naslednje obdobje še naprej uporablja dajatev 145 EUR/t.

Pri oluščnem rižu se postopek ponovi na polovici tržnega leta, pri čemer se upoštevajo količine, uvožene v prvih šestih mesecih tržnega leta, in 47 % letne referenčne višine

(158 469 ton). Pri izračunu uvoženih količin v EU se upošteva uvoz oluščenega riža od vseh virov, ne glede na to, ali je preferencialen ali ne. Dobljena dajatev velja za države z največjimi ugodnostmi, uporablja pa se za vse uvožene količine brušenega in manj brušenega riža od vseh virov, razen za količine, uvožene na podlagi preferencialnih sporazumov ali uvoznih kvot.

Poleg tega je v sporazumu s Tajsko določena tarifna kvota v višini 13 500 ton brušenega in manj brušenega riža po dajatvi nič.

2.5. Lomljeni riž – sporazum s Tajsko

V sporazumu s Tajsko je bila določena tudi uporabljena uvozna dajatev za lomljeni riž, ki od septembra 2005 znaša 65 EUR/t (medtem ko je v predhodnem letu znašala 128 EUR/t). Poleg tega se je prejšnja tarifna kvota, ki je znašala 80 000 ton, povečala na 100 000 ton.

3. VPLIV NA TRG EU

3.1. Podatki

Da bi ocenili vpliv sporazumov, je v tem poročilu proučeno njihovo izvajanje od tržnega leta 2004/05 do tržnega leta 2007/08, zadnjega celotnega tržnega leta, za katerega so na voljo podatki.

Pri uvoženih količinah se poročilo opira na dva dopolnilna vira:

- bazo podatkov o uvoznih dovoljenjih, ki omogoča razlikovanje med preferencialnim in nepreferencialnim uvozom,
- bazo podatkov Comext, iz katere so razvidne dejansko uvožene količine, kot so jih države članice sporočile Eurostatu. Čeprav je v bazi podatkov Comext uvoz razdeljen po poreklu, ni razlikovanja med preferencialnim in nepreferencialnim uvozom.

Pri podatkih bilance stanja in analizi tržnih gibanj so uporabljeni podatki Eurostata in drugi podatki, ki so jih sporočile države članice.

Podatki o uvozu brušenega riža v majhnih pakiranjih so iz nadzornega sistema Komisije TAXUD, ki je bil vzpostavljen februarja 2006. Podatki so tako na voljo samo za dve celotni tržni leti, 2006/07 in 2007/08, nanašajo pa se na dejansko uvožene količine.

3.2. Uvozni tokovi na podlagi izdanih dovoljenj

3.2.1. Oluščeni riž basmati

Uvoz riža basmati se med tržnima letoma 2004/05 in 2005/06 ni spreminjal in je znašal 270 000 ton, nato pa se je v tržnem letu 2006/07 povečal na 324 000 ton in leto pozneje na 368 000 ton.

Uvoz se je tako do četrtega tržnega leta uporabe sporazuma o rižu basmati povečal za približno 100 000 ton (+36 %).

Preglednica 2: Uvožene količine oluščenega riža basmati – izdana dovoljenja (v tonah)

Tržno leto	Indija	Pakistan	Skupaj
2004/05	203 896	66 933	270 829
2005/06	217 630	53 196	270 826
2006/07	285 037	38 567	323 604
2007/08	269 087	99 073	368 160

3.2.2. Oluščeni riž

Količina oluščenega riža, razen sorte basmati, za katero so bila izdana uvozna dovoljenja, se je od začetka uporabe sporazuma s 398 121 ton v tržnem letu 2004/05 povečala na 550 741 ton v tržnem letu 2007/08. Precejšen del tega 37-odstotnega povečanja (148 778 ton) je bil posledica širitve na Bolgarijo in Romunijo, ki sta v tržnem letu 2004/05, pred pridružitvijo EU, skupaj uvozili 78 985 ton oluščenega riža.

Neto povečanje uvoza v EU med tržnima letoma 2004/05 in 2007/08 je tako znašalo samo 70 000 ton.

Polletna prilagoditev uvozne dajatve (septembra in marca) je vplivala na to, v kolikšnem številu so trgovci zaprosili za uvozna dovoljenja v različnih obdobjih leta. Na primer, če se je po marcu pričakovalo zvišanje dajatve, se je število vlog povečalo februarja, da bi izkoristili nižjo stopnjo dajatve, in obratno.

Posledica tega je bila, da so se v prvi polovici tržnih let 2005/06 in 2006/07, ko je bila dajatev nizka, dovoljenja v povprečju izdala za 67 % letnih količin. Čeprav so se uvožene količine v prvi polovici posameznega tržnega leta približale polletni referenčni višini ali jo presegle, v tržnih letih 2004/05 in 2005/06 v celotnem tržnem letu niso dosegle referenčne višine⁷.

Od konca leta 2007 je na časovno razporeditev uvoza vplivalo tudi to, da so nekateri glavni svetovni izvozniki riža uvedli izvozne omejitve, saj so se evropski trgovci skušali izogniti morebitnim motnjam v zalogah.

Približno četrtnina v EU uvoženih količin oluščenega riža je v tržnih letih 2004/05 in 2005/06 prihajala iz ZDA. Uvoz se je nenadoma zmanjšal, ko je bila avgusta 2006 v pošiljkah riža iz ZDA odkrita gensko spremenjena sorta LL Rice 601, ki v EU ni dovoljena⁸.

Uvozniki EU so se nato preusmerili na druge vire, na primer Tajsko in Urugvaj (22 % oziroma 13 % vsega uvoza v tržnem letu 2007/08).

⁷ Položaj v tržnem letu 2008/09 je drugačen: uvoz v prvem polletju (september 2008–februar 2009) je bil toliko nižji kot v predhodnem obdobju, da se je dajatev od marca 2009 znižala na 42,5 EUR/t. Zaradi večjih končnih zalog EU v tržnem letu 2007/08 so se uvozni tokovi upočasnili, na kar je morda vplivala tudi finančna kriza.

⁸ V odločbah Komisije 2006/578/ES in 2006/601/ES je bilo državam članicam naročeno, naj sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotovitev, da se proizvodi, za katere se ugotovi, da vsebujejo gensko spremenjeni riž LL RICE 601, ne dajo v promet v EU.

Preglednica 3: Uvožene količine oluščenega riža – izdana dovoljenja (v tonah)

Tržno leto	Prvo polletje	Drugo polletje	Skupaj
2004/05	212 335	185 787	398 121
2005/06	288 203	128 679	416 882
2006/07	352 615	171 533	524 149
2007/08	307 448	243 293	550 741

3.2.3. Manj brušeni in brušeni riž

Uvoz manj brušenega in brušenega riža se je postopoma povečeval do tržnega leta 2007/08, ko se je v primerjavi s predhodnim letom nenadoma povečal za 50 % (+150 000 ton). Posledica tega je bila, da se je dajatev marca 2008 s 145 EUR/t, kolikor je znašala od začetka uporabe sporazuma septembra 2005, povečala na 175 EUR/t⁹.

Preglednica 4: Uvožene količine brušenega in manj brušenega riža – izdana dovoljenja (v tonah)

Tržno leto	Prvo polletje	Drugo polletje	Skupaj
2004/05	94 228	99 909	194 137
2005/06	123 923	122 081	246 005
2006/07	140 766	142 891	283 657
2007/08	203 597	227 842	431 438

3.2.4. Lomljeni riž

Uvoz lomljenega riža se je s 185 000 ton v tržnem letu 2005/06 povečal na 240 000 ton, ki se v tržnih letih 2006/07 in 2007/08 ni spremenil¹⁰. Zaradi visoke kakovosti riža, proizvedenega v EU, je na trgu EU veliko pomanjkanje lomljenega riža. Poleg tega se precejšen delež lomljenega riža (v povprečju več kot 55 %) uvaža po znižani dajatvi ali dajatvi nič na podlagi preferencialnih sporazumov in tarifnih kvot.

Preglednica 5: Uvožene količine lomljenega riža – izdana dovoljenja (v tonah)

Tržno leto	Skupaj
2004/05	123 191
2005/06	185 701
2006/07	240 365
2007/08	236 320

3.2.5. Uvoz v majhnih pakiranjih

Uvoz brušenega in manj brušenega riža v majhnih pakiranjih se je med tržnima letoma 2006/07 in 2007/08 znižal za 7 %, s 35 812 ton na 33 275 ton.

Če izvzamemo uvožene količine v obsegu, manjšem od 500 ton na leto, se je samo uvoz v majhnih pakiranjih iz Pakistana povečal za več kot 25 %. Med tržnima letoma 2006/07 in 2007/08 se je povečal za 62 %, s 3 915 ton na 6 326 ton. To je v skladu z 58-odstotnim

⁹ Uvoz riža se je v tržnem letu 2008/09 na splošno upočasnil, dajatev za brušeni riž pa je bila od marca 2009 znova določena na nižjo raven 145 EUR/t.

¹⁰ Dinamika uvoza je v tržnem letu 2008/09 za zdaj za 33 % preseгла raven iz prejšnjih let.

povečanjem celotnega uvoza brušenega in manj brušenega riža iz Pakistana v istem obdobju: s 26 235 ton v tržnem letu 2006/07 na 41 378 ton v tržnem letu 2007/08.

3.3. Trg riža v EU

3.3.1. Proizvodnja

Območja pridelave riža v EU so od tržnega leta 2004/05 do tržnega leta 2007/08 ostala dokaj nespremenjena, in sicer so znašala od 413 000 ha do 428 000 ha. Zaradi strukturnih in kratkoročnih dejavnikov je bilo nekaj preusmeritev s sorte indica na sorto japonica. Območja, na katerih se goji sorta indica, so se začasno zmanjšala, ko so nekatera močno prizadele neugodne vremenske razmere¹¹.

Proizvodnja v EU-25, izražena v ekvivalentu brušenega riža, je v tržnem letu 2004/05 dosegla rekordnih 1,68 milijona ton in se je nato v tržnem letu 2005/06 zmanjšala nazaj na 1,54 milijona ton, v tržnem letu 2006/07 pa je znašala 1,59 milijona ton. Že na ravni EU-27 je proizvodnja dosegla 1,68 milijona ton v tržnem letu 2007/08.

Proizvodnja riža sorte indica se je v obdobju med tržnima letoma 2004/05 in 2007/08 v EU zmanjšala za 178 000 ton, izraženo v ekvivalentu brušenega riža. Ta primanjkljaj preskrbe znotraj EU se je nadomestil z uvozom sorte indica. Proizvodnja riža sorte japonica se je v istem obdobju povečala za podobno količino, deloma zaradi prispevka obeh novih držav članic.

Intervencijske zaloge neoluščenega riža, ki so v začetku tržnega leta 2004/05 znašale 600 000 ton, so do konca tržnega leta 2007/08 v celoti pošle.

3.3.2. Poraba

Letna poraba riža v EU-25 je pred zadnjo širitvijo znašala od 2,3 do 2,4 milijona ton (izraženo v ekvivalentu brušenega riža). S pristopom Bolgarije in Romunije se je povečala za 100–120 000 ton. Letna poraba v EU-27 zdaj v povprečju znaša približno 2,5 milijona ton.

3.3.3. Predelane količine

Količine, ki jih predela evropska industrija, je mogoče izračunati kot vsoto v EU proizvedenih količin neoluščenega riža in čistega prometa z neoluščenim in oluščenim rižem, prilagojeno glede na gibanje zalog, vse izraženo v ekvivalentu brušenega riža.

Predelane količine ostajajo znotraj obsega od 2,22 do 2,34 milijona ton in so v glavnem odvisne od riža, proizvedenega v EU.

To kaže na to, da je industrija ohranila svojo raven in da ji različni sporazumi o dajatvah za države z največjimi ugodnostmi in preferencialni trgovinski sporazumi niso škodovali. Zlasti precejšnje povečanje uvoženih količin brušenega in manj brušenega riža v tržnem letu 2007/08 očitno ni negativno vplivalo na industrijo.

¹¹ Območja, na katerih se goji sorta indica, so se v tržnem letu 2008/09 povečala za 20 %.

3.4. Tržne cene

3.4.1. Svetovne cene

Medtem ko se je cena tajskega riža 100 % B, ki naj bi bila merilo za svetovno ceno riža sorte indica, od leta 2004 gibala v razponu od 250 USD/t do 350 USD/t, se je novembra 2007 začela dvigovati, maja 2008 pa je dosegla vrh pri 1050 USD/t.

Opozoriti je treba, da se mednarodno tržišče samo približno od 6 % do 8 % svetovne proizvodnje riža. Iz tega razloga se svetovne cene pretirano odzivajo celo na majhne spremembe tržnega ravnotežja in odločitve glede usmeritve politike. Poleg vpliva hitro naraščajočih cen drugih potrošnih dobrin je bilo povečano povpraševanje zaradi odločenosti nekaterih azijskih držav, da obdržijo večje zaloge riža, skupaj z omejevalnimi izvoznimi ukrepi, ki so jih sprejeli nekateri največji izvozniki (Vietnam, Indija ...), da bi se izognili inflaciji cen hrane, dovolj, da je povzročilo zvišanje cen. Potem ko so bile cene tajskega riža 100 % B najvišje maja 2008, so se postopno znižale, vendar še niso veliko pod 500 USD/t. Cene riža drugega porekla, na primer iz Vietnama, so spet enake kot pred povečanjem povpraševanja.

V istem obdobju se je podobno povečalo povpraševanje po rižu sorte japonica. Kljub temu so bile ponujene cene za kalifornijsko sorto japonica zaradi nedavne odsotnosti nekaterih pomembnih udeležencev s trga (prepoved izvoza v Egiptu, suša v Avstraliji) še vedno zelo visoke, približno 1 150 USD/t.

3.4.2. Cene v EU

Cene neoluščenega riža v EU vse od reforme v letu 2003 ostajajo precej nad intervencijsko ceno (ki znaša 150 EUR/t) in se na splošno zvišujejo. Cene so bile v tržnem letu 2004/05 dokaj nespremenjene v obsegu od 160 EUR/t do 240 EUR/t, odvisno od porekla in vrste riža. Vendar so se v naslednjih letih zgodila nekatera znatna povišanja.

Povprečne cene italijanskega riža sorte japonica so v letu 2006 poskočile na 293 EUR/t, v glavnem zaradi manjše proizvodnje riža sorte japonica in hkratnega povečanja povpraševanja v EU zaradi širitve leta 2004. Tudi cena italijanskega riža sorte indica se je povišala na 235 EUR/t, medtem ko so cene španskega riža v glavnem ostale enake kot v predhodnem letu.

Medtem ko so se cene italijanskega riža v letu 2007 precej spreminjale, so se cene španskega riža višale vse leto, zlasti cene sorte indica, ki so se zvišale na 240 EUR/t, v glavnem zaradi neugodnih razmer v Andaluziji, ki je največja proizvodjalnica sorte indica.

Kljub vsemu so se cene evropskega neoluščenega riža najbolj zvišale v letu 2008, ko so svetovne cene riža močno poskočile. Italijanski riž sorte indica in japonica je maja 2008 dosegel 480 EUR/t, kar je več kot trikrat več od intervencijske cene¹².

Čeprav cene neoluščenega riža v drugih državah članicah proizvodjalnicah (v Grčiji, Franciji in na Portugalskem) niso dosegle takih višin, pa so bile od tržnega leta 2004/05 ves čas precej nad intervencijsko ceno. Intervencijske agencije po letu 2004 niso odkupile nobenih količin.

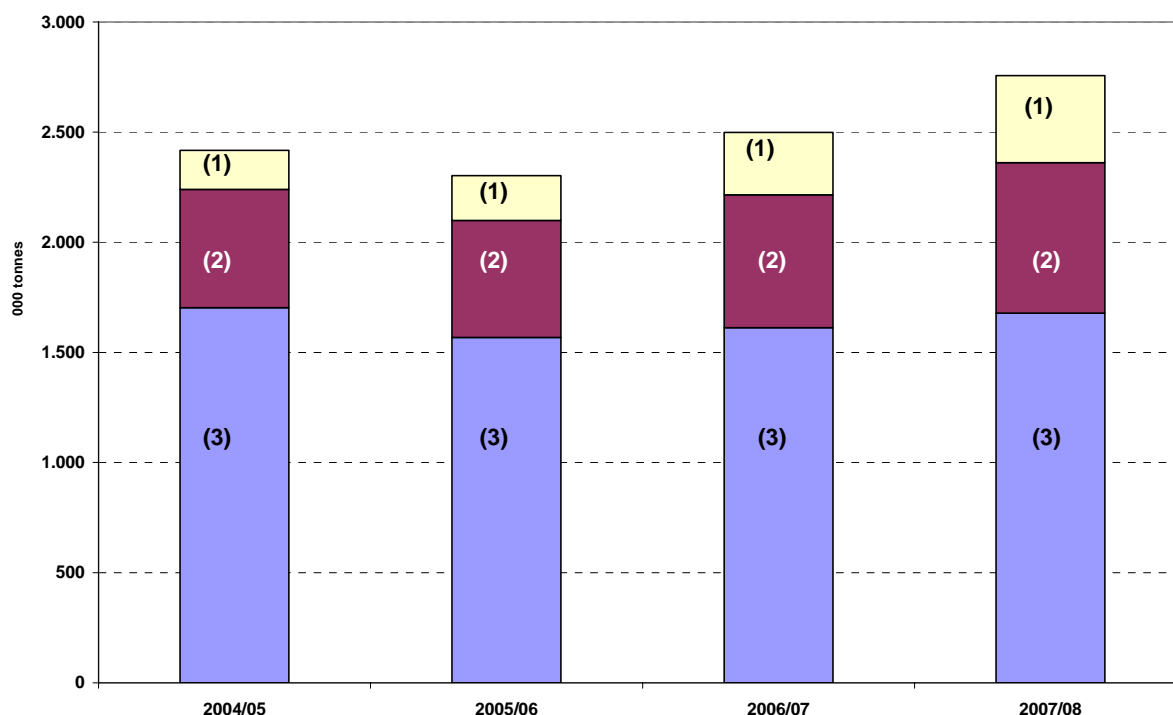
¹² Od začetka tržnega leta 2008/09 so vse cene neoluščenega riža v Italiji in Španiji nenehno nad 300 EUR/t, v nekaterih primerih pa so presegle 500 EUR/t.

3.5. Preskrba z rižem v EU

Čeprav se proizvodnja riža v EU po tržnem letu 2004/05 ni spreminjala, je uvoz v relativnem smislu postal pomembnejši. Povečanje uvoza brušenega in manj brušenega riža je večje (s 177 000 ton v tržnem letu 2004/05 na 394 000 ton v tržnem letu 2007/08) kot pri nepredelanem rižu (s 537 000 ton na 683 000 ton v istem obdobju).

Celotni uvoz riža, izražen v ekvivalentu brušenega riža, se je s 715 000 ton v tržnem letu 2004/05 povečal na 1 077 000 ton v tržnem letu 2007/08. To je bila deloma posledica širitve EU na Bolgarijo in Romunijo.

Preglednica 6: Razčlenitev preskrbe z rižem v EU-27 (v 1000 tonah, izražena v ekvivalentu brušenega riža)

- (1) Uvožene količine brušenega in manj brušenega riža
- (2) Uvožene količine neoluščenega in oluščenega riža
- (3) Količine, proizvedene v EU

4. SKLEPNE OPOMBE

Sklenjeni sporazumi so na splošno dosegli svoj namen, saj se je zaščita trga EU ob povečanju uvoza povečala in obratno.

Gibanje proizvodnje riža v EU je po letu 2004 bolj kot od uvoznih tokov odvisno od podnebnih razmer in odločitev proizvajalcev. Uvoz se povečuje, da se odziva na povečano porabo v EU.

Količine, predelane v industriji riža v EU, se niso spreminjale. Sporazumi v obdobju pregleda niso imeli škodljivih učinkov na industrijo brušenja riža v EU.

Vendar so svetovne cene riža – enako kot cene drugih žit – v letu 2008 poskočile kot še nikoli dotlej, kar se je odražalo na cenah na notranjem trgu EU.